

САОПШТЕЊЕ

FIRST RELEASE

Молимо кориснике да приликом употребе података обавезно наведу извор
Users are kindly requested to mention the data source

ГОДИНА /YEAR: III

САРАЈЕВО, 24. 6. 2013.

БРОЈ /NUMBER: 2

ИНДЕКС ПРОИЗВОЂАЧКИХ ЦИЈЕНА ИНДУСТРИЈЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ У ФЕБРУАРУ 2013. ГОДИНЕ

INDUSTRIAL PRODUCER PRICE INDEX IN BOSNIA AND HERZEGOVINA IN FEBRUARY 2013

Произвођачке цијене индустријских производа (укупно)

У фебруару 2013. године у поређењу са јануаром 2013. године произвођачке цијене индустријских производа за укупну индустрију више су за 0,6%, док су у односу на фебруар 2012. године више за 0,8%.

Произвођачке цијене индустријских производа на домаћем тржишту

У фебруару 2013. године у поређењу са јануаром 2013. године произвођачке цијене индустријских производа на домаћем тржишту више су за 0,2%, док су у односу на фебруар 2012. године више за 0,7%.

Произвођачке цијене индустријских производа на недомаћем тржишту

У фебруару 2013. године у поређењу са јануаром 2013. године произвођачке цијене индустријских производа на недомаћем тржишту више су за 1,3%, док су у односу на фебруар 2012. године ниже за 1%.

Агрегати ГИГ-а

Произвођачке цијене индустријских производа (укупно)

У фебруару 2013. године у поређењу са јануаром 2013. године произвођачке цијене индустријских производа порасле су у Интермедијарним производима за 1,6% и Нетрајним производима за 0,1%, док су у Капиталним производима пале за 0,3%, у Трајним производима за широку употребу за 0,1% и у Енергији за 0,2%.

Producer prices of industrial products (total)

In February 2013 as compared to January of 2013. Producer prices of industrial products for total industry increased by 0,6%, whilst compared to February of previous year they increased by 0,8%.

Industrial producer prices on the domestic market

In February of 2013 as compared to a previous month, the producer prices of industrial products on domestic market decreased by 0,2%, whilst as compared to February of 2012 they increased by 0,7%.

Industrial producer prices on the nondomestic market

In February of 2013 as compared to a previous month, the producer prices of industrial products on nondomestic market increased by 1,3%, whilst as compared to February of 2012 they decreased by 1%.

MIG aggregates

Producer prices of industrial products (total)

In February 2013 as compared to January, the producer prices of industrial products increased in Intermediate goods by 1,6% and Non-durable goods by 0,1%, whilst in Capital goods prices decreased by 0,3%, in Durable goods by 0,1% and Energy by 0,2%.

У фебруару 2013. године у поређењу са фебруаром претходне године произвођачке цијене индустријских производа порасле су у Интермедијарним производима за 2,3%, а у Енергији за 0,9%, док су у Капиталним производима пале за 1,6%, у Трајним производима за широку употребу за 0,2%, те у Нетрајним производима за широку употребу за 0,6%.

Произвођачке цијене индустријских производа на домаћем тржишту

У фебруару 2013. године у поређењу са јануаром 2013. године произвођачке цијене индустријских производа порасле су у Интермедијарним производима за 0,6%, док су у Капиталним производима пале за 0,1%.

У фебруару 2013. године у поређењу са фебруаром претходне године произвођачке цијене индустријских производа порасле су у Интермедијарним производима за 2,7%, а у Енергији за 0,2% те Трајним производима за широку употребу за 0,9%. У истом периоду су пале цијене у Капиталним производима пале за 1,1%, те у Нетрајним производима за широку употребу за 0,8%.

Произвођачке цијене индустријских производа на недомаћем тржишту

У фебруару 2013. године у поређењу са јануаром 2013. године произвођачке цијене индустријских производа порасле су у Интермедијарним производима за 2,5%, те у Нетрајним производима за широку употребу за 0,3%. Цијене су пале у Енергији за 0,6%, у Капиталним производима за 0,4%, те у Трајним производима за широку употребу за 0,2%.

У фебруару 2013. године у поређењу са фебруаром претходне године произвођачке цијене индустријских производа порасле су у Енергији за 3,7%, Интермедијарним производима за 1,6% те Нетрајним производима за 0,1%. Цијене су ниже у Капиталним производима за 2,9% те у Трајним производима за 0,9%.

In February of 2013 compared to February of the previous year, the price increase was recorded in the Intermediate goods by 2,3%, in Energy by 0,9%. In the same period prices decreased in Capital goods by 1,6%, in Consumer durables by 0,2% and in Consumer non-durables by 0,6%.

Industrial producer prices on the domestic market

In February 2013 as compared to the January 2013, the price increase was recorded in the Intermediate products by 0,6%, whilst they decreased in Capital goods by 0,1%.

In February 2013. as compared to the February of the previous year, the producer prices increased in Intermediate goods by 2,7%, in Energy by 0,2% and in Consumer durables by 0,9%. In the same period the prices decreased in Capital goods by 1,1% and in Consumer non-durables by 0,8%.

Industrial producer prices on the nondomestic market

In February of 2013 as compared to January 2013., the producer prices increased in Intermediate goods and Consumer non-durables by 2,5%, in Non-durables by 0,3%. Prices decreased in Energy by 0,6%, Capital products by 0,4% and in Durables by 0,2%.

In February 2013 as compared to February of the previous year, the prices increased in Energy by 3,7%, by 1,6% in Intermediate goods, by 0,1% in Non-durables. Prices are lower in Capital goods by 2,9% and Durables by 0,9%.

Индустријска подручја КД-а.

Произвођачке цијене индустријских производа (укупно)

У фебруару 2013. год. у поређењу са јануаром 2013. године произвођачке цијене индустријских производа у Рударству и вађењу камена су остале исте, у Прерађивачкој индустрији порасле су за 0,9%. У истом периоду су мање цијене у Енергији за 0,4% и Снабдјевању водом за 0,2%.

У фебруару 2013. године у односу на исти мјесец претходне године произвођачке цијене су порасле у Снабдијевању водом за 1,1%, те Прерађивачкој индустрији за 1,2%. На годишњем нивоу су пале произвођачке цијене Енергије за 0,4%.

Произвођачке цијене индустријских производа на домаћем тржишту

У фебруару 2013. године у поређењу са јануаром 2013. године произвођачке цијене индустријских производа у Рударству и вађењу каменанису се мијењале. У Прерађивачкој индустрији цијене су порасле за 0,3%, а у Производњи електричне енергије за 0,1%.

У фебруару 2013. године у односу на исти мјесец претходне године произвођачке цијене су порасле у Снабдијевању водом за 7,4%, Прерађивачкој индустрији за 1,1% и Производњи електричне енергије за 0,1%. Цијене Вађења руде и камена те Снабдјевања водом остале су исте.

Произвођачке цијене индустријских производа на недомаћем тржишту

У фебруару 2013. године у поређењу са јануаром 2013. године произвођачке цијене индустријских производа у Рударству и вађењу камена су порасле 0,2%, Прерађивачкој индустрији за 1,5%. Ниже су цијене у Производњи електричне енергије за 6,2% те Снабдијевању водом за 2,8%.

У фебруару 2013. године у односу на исти мјесец претходне године произвођачке цијене су порасле у Рударству и вађењу камена за 0,6% и у Прерађивачкој индустрији за 1,3%.

У истом периоду су пале цијене у Производњи електричне енергије за 9,7% те Снабдјевању водом за 10,9%.

NACE Industrial sections and divisions

Producer prices of industrial products (total)

In February of 2013 as compared to January 2013, the producer prices increased in Manufacturing industry by 0,9%. In the same period the prices are lower in Energy by 0,4% and Water supply by 0,2%.

In February 2013 as compared to February of the previous year the prices increased in Water supply by 1,1%, and in manufacture by 1,2%. Only the producer prices in Energy have decreased by 0,4% in the same period.

Producer prices of industrial products on domestic market

In February of 2013 as compared to January 2013. of the previous year the producer prices have increased Manufacturing by 0,3% and in Energy by 0,1%.

In February of 2013 as compared to the February of the previous year the prices increased in Water supply by 7,4%, Manufacturing by 1,1%, Energy by 0,1%. Price levels are the same in Mining and quarrying.

Producer prices of industrial products on nondomestic market

In February of 2013 as compared to January 2013, industrial prices in Mining and quarrying increased by 0,2%, Manufacturing industry by 1,5%. Levels of prices are lower in Electricity production by 6,2% and Water supply by 2,8%.

In February compared to the same month previous year the Industrial prices increased in Mining and quarrying by 0,6% and in Manufacturinh industry by 1,3%.

In the same period prices decreased in Energy by 9,7% and Water supply 10,9%.

Индекс произвођачких цијена у Босни и Херцеговини у вељачи 2013. године
Producer Price Index in Bosnia and Herzegovina in February 2013

Опис према NACE и PRODCOM-у	Домаће тржиште/ domestic market		Недомаће тржиште/non- domestic market		Укупно тржиште/ total market		Description by NACE and PRODCOM
	II 2013 I 2012	II 2013 II 2012	II 2013 I 2012	II 2013 II 2012	II 2013 I 2012	II 2013 II 2012	
УКУПАН ИНДЕКС	100,2	100,7	101,3	101,0	100,6	100,8	TOTAL INDEX
ПРЕМА ГЛАВНИМ ИНДУСТРИЈСКИМ ГРУПАМА							BY MAIN INDUSTRIAL GROUPS (MIG)
Енергија	100,0	100,2	99,4	103,7	99,8	100,9	Energy
Интермедијарни производи	100,6	102,7	102,5	101,6	101,6	102,3	Intermediate goods
Капитални производи	99,9	98,9	99,6	98,1	99,7	98,4	Capital goods
Трајни производи за широку употребу	100,0	100,9	99,8	99,1	99,9	99,8	Durable consumer goods
Нетрајни производи за широку употребу	100,0	99,2	100,3	100,1	100,1	99,4	Non-durable consumer goods
ПРЕМА ПОДРУЧЈИМА И ОБЛАСТИМА КД-а							BY SECTIONS AND DIVISIONS OF CEA
Б Вађење руда и камена	100,0	100,0	100,2	100,6	100,0	100,0	B Mining and quarrying
5 Вађење угља и лигнита; вађење тресета	100,1	100,1	100,0	101,2	100,1	100,2	5 Mining of coal and lignite; extraction of peat
7 Вађење руда метала	99,7	100,5	99,5	98,1	100,6	100,4	7 Mining of metal ores
8 Вађење осталих руда и камена	100,0	99,1	109,2	113,1	100,1	101,1	8 Other mining and quarrying
Ц Прерађивачка	100,3	101,1	101,5	101,3	100,9	101,2	C Manufacturing
10 Производња прехранбених производа	100,0	103,6	100,5	99,9	100,1	102,9	10 Manufacture of food product
11 Производња пића	100,3	101,5	100,1	98,5	100,3	101,6	11 Manufacture of beverages
12 Производња дуванских производа	100,0	92,0	100,0	100,8	100,0	93,4	12 Manufacture of tobacco products
13 Производња текстила	100,0	99,7	100,0	100,0	100,0	99,9	13 Manufacture of textiles
14 Производња одјеће	100,0	99,8	99,3	100,3	99,6	100,1	14 Manufacture of wearing apparel
15 Производња коже и сличних производа	100,1	99,2	100,0	102,6	100,0	102,3	15 Manufacture of leather and similar products
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плута, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала	100,1	100,1	99,8	100,4	99,9	100,3	16 Manufacture of wood and products and wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Производња папира и производа од папира	100,6	102,9	101,3	102,1	100,8	102,6	17 Manufacture of paper and paper products
18 Штампане и умножавање снимљених записа	101,9	104,2	100,0	100,0	101,9	104,1	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Производња кокса и рафинираних нафтних производа	99,0	103,5	100,5	107,6	100,5	107,2	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Производња хемикалија и хемијских производа	101,4	104,7	109,1	112,1	105,9	109,0	20 Manufacture of chemicals and chemical products

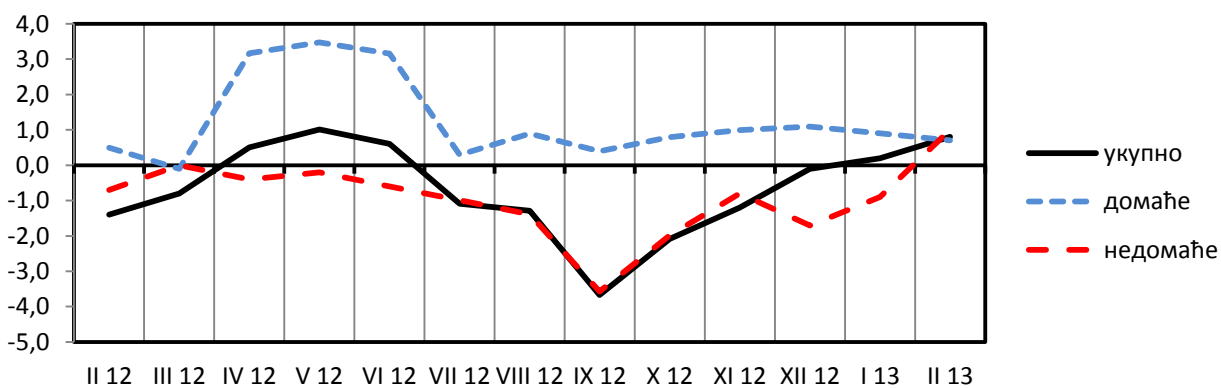
Опис према NACE и PRODCOM-у	Домаће тржиште/ domestic market		Недомаће тржиште/ non-domestic market		Укупно тржиште/ total market		Description by NACE and PRODCOM
	II 2013 I 2012	II 2013 II 2012	II 2013 I 2012	II 2013 II 2012	II 2013 I 2012	II 2013 II 2012	
21 Производња основних фармацеутских производа и препарата	100,0	78,9	100,0	96,9	100,0	87,6	21 Manufacture of pharmaceuticals and preparations
22 Производња производа од гуме и пластичних маса	99,8	100,3	100,0	99,1	99,9	99,8	22 Manufacture of rubber and plastic products
23 Производња осталих неметалних минералних производа	100,4	101,2	105,2	110,0	100,9	102,1	23 Manufacture of other non-metallc mineral products
24 Производња базних метала	101,7	98,0	102,9	100,6	102,7	100,1	24 Manufacture of basic metals
25 Производња производа од метала, осим машина и опреме	100,4	99,7	99,9	99,5	100,2	99,6	25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26 Производња рачунара те електроничких и оптичких производа	99,6	98,6	100,0	93,0	99,7	97,6	26 Manufacture of computers, electronic and optical instruments
27 Производња електричне опреме	100,3	109,6	100,9	102,1	100,5	106,7	27 Manufacture of electrical equipment
28 Производња електричних машина и апарата д.н.к.	99,9	94,1	99,5	98,9	99,6	97,4	28 Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица	100,0	100,0	99,5	95,8	99,5	96,0	29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
30 Производња осталих саобраћајних средстава	99,2	99,6	82,4	99,5	98,8	99,6	30 Manufacture of other transport equipment
31 Производња намјештаја	100,0	101,0	99,7	99,2	99,8	99,9	31 Manufacture of furniture
32 Остала прерађивачка индустрија	100,2	99,9	100,0	103,9	100,2	101,4	32 Manufacturing n.e.c.
33 Поправак и инсталирање машина и опреме	100,0	100,5	100,0	100,0	100,0	100,4	33 Repair and installation of machines and equipment
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, плинот и топлом водом	100,1	100,1	93,8	90,3	99,8	99,6	D Electricity,gas, steam and hot water supply
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом,	100,1	100,1	93,8	90,3	99,8	99,6	35 Electricity,gas, steam and hot water supply
E Снабдијевање водом; уклањање отпадних вода, управљање отпадом те дјелатност санације околиша	100,0	107,4	97,2	89,1	99,1	101,1	E Water supply; sewerage, waste management and remediaton activities
38 Сакупљање отпада, дјелатност обраде и збрињавања отпада; рециклажа материјала	100,0	107,4	97,2	89,1	99,1	101,1	38 Waste managment, recycling

*д.н.к/н.е.с.-другдје не класификованих – not elsewhere classified

Мјесечни индекси произвођачких цијена индустрије на недомаћем тржишту
Monthly Producer Price Index in Bosnia and Herzegovina, nondomestic market

Година	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Просјек 2011 = 100 <i>Average 2011=100</i>												
2012.	99,2	98,6	99,6	99,2	99,8	99,7	99,8	99,2	97,2	98,7	99,2	98,0
2013.	98,3	99,6										
Претходни мјесец = 100 <i>Previous month=100</i>												
2012.	99,4	101,0	99,6	100,6	99,9	100,1	99,4	98,0	101,5	100,5	98,8	99,4
2013.	100,3	101,3										
Исти мјесец претходне године = 100 <i>Same month of the previous year=100</i>												
2012.	100,7	99,3	100	99,6	99,8	99,4	99,0	98,6	96,4	98	99,2	98,3
2013.	99,1	101,0										
Децембар претходне године = 100 <i>December of previous year=100</i>												
2012.	99,5	98,9	99,9	99,5	100,1	100	100,1	99,5	97,5	99	99,5	98,3
2013.	100,3	101,6										

**Годишње стопе промјена цијена произвођача
у БиХ по типу тржишта -
фебруар 2012. - фебруар 2013.**

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Дефиниција индекса произвођачких цијена

Индекс цијена произвођача индустријских производа је краткорочни статистички индикатор који представља мјеру промјена цијена производа које индустријска предузећа производе и продају на домаћем и недомаћем тржишту.

Намјена

Првенствена намјена Индекса цијена произвођача индустријских производа је да служи као индикатор опште инфлације. Затим служи и као индикатор макроекономских перформанси, ескалатор за прилагођавање цијена у дугорочним уговорима, дефлатор номиналних вриједности оутпута или међуфазне потрошње у оствареном обиму производње и дефлатор за номиналне вриједности капиталних трошкова у националним рачунима, важан алат при креирању и вођењу монетарних и фискалних политика, као и за доношење информисаних економских одлука у приватном сектору.

Индекс цијена произвођача индустријских производа у Босни и Херцеговини

Индекс цијена произвођача у Босни и Херцеговини се израчунава на основу репрезентативне листе производа и њихових произвођача коју чине око 570 производних субјекта. Сваког мјесеца се прикупља око 4255 цијене директно од самих произвођача путем јединственог обрасца који је настао као резултат сарадње са италијанским партнерима.

Обухват индекса

Основни критериј при одабиру производа и услуга који ће се мјесечно посматрати је критериј произвођача и производа са највећом реализацијом на тржишту, а према подацима добијеним путем годишњег истраживања о индустрији (ИНД-21). Сами произвођачи и производи су одабрани од стране ентитетских Завода за статистику док су појединачне ставке унутар тих производа одабране од стране самих произвођачких предузећа.

NOTES ON METHODOLOGY

Definition of producer price index

Producer price index is a short-term statistical indicator that represents the measurement of change of prices of industrial products produced and sold by enterprises on domestic and non-domestic market.

Purpose

This statistical indicator serves as the measure of inflation. It can also serve as the indicator of economical performances, escalator in long-term contracts, deflator for output values, intermediate consumption, and capital consumption in National Accounts, and as an important tool in creating monetary and fiscal politics.

Producer price index in Bosnia and Herzegovina

PPI in Bosnia and Herzegovina is calculated based on the representative list of products and its producers making a sample of cca.570 producers. Each month 4255 prices are collected directly from producers through the unique questionnaire created in cooperation with Italian experts.

Coverage

The main criterion for selecting the sample of enterprises, products and services that are surveyed was the volume of production and selling on the domestic market got from the Annual survey on Industrial production (IND-21). Entities institutes of statistics have created the sample of enterprises and products and the enterprises itself have chosen the items to be priced.

Снимање цијена

Продајна цијена произвођача индустријских производа на домаћем тржишту је цијена по којој произвођач продаје своје производе редовним купцима на домаћем тржишту у највећим количинама, франко утоварено на вагон (камион) у мјесту произвођача. У ту цијену улазе регреси уколико их произвођач остварује, а искључују се трговачки рабати и попусти које продавац одобрава купцу, ПДВ и акцизе.

Цијена произвођача производа за страно тржиште је цијена на националној граници- FOB (free on board), што знаћи да продавац плаћа превоз робе до луке испоруке и трошкове утовара, а купац плаћа превоз, осигурање, трошкове истовара те превоз од одредишне луке до крајњег мјеста кориштења.

Поменута цијена искључује ПДВ и сличне порезе директно везане за промет као и све таксе и намете на производе и услуге које предузећа плаћају док се евентуално примљене субвенције на производе додају.

Све цијене се прикупљају мјесечно у периоду прикупљања од 21. прошлог мјесеца до 20. текућег мјесеца. Образац се доставља произвођачким предузећима који га попуњеног достављају у централе Ентитетских завода за статистику које врше обраду података те израчунате индексе достављају Агенцији за статистику БиХ ради њихова агрегирања за ниво Босне и Херцеговине.

Пондери

Пондери који се примјењују за израчунавање индекса произвођачких цијена представљају релативно учешће одабраних производа у укупној вриједности продаје индустријских производа на домаћем тржишту. За ово истраживање примјењују се пондери који се базирају на подацима Годишњег извјештаја индустрије (ИНД-а 21) из 2010. године док се на нивоу државе на релативном учешћу појединачног ентитета у укупној производњи из 2010. године. Сваке године се пондери коригују кретањем цијена из претходне године.

Класификација

Класификација индустријских производа се базира на Номенклатури индустријских производа БиХ 2010. засноване на PRODCOM листи 2010.

Prices collection

The price that is to be collected each month on the domestic market represents a price for which producer sells his products to the regular costumers on the domestic market at maximum volume, franco loaded into a wagon (truck) at the producers location.It includes reimbursements if applicable, and it excludes commercial rabbates, disscounts, VAT and excises.

The producer price for non-domestic market is a price on a national border- FOB (free on board), which means that a seller pays the transport to the port , deliverance, loading costs and a buyer pays costs of transport, assurance, unloading and trasport to it's final destination.

This price exclude VAT and similar taxes directly affecting turnover and all taxes and fees on products and services that enterprises pay. The subventions received are added.

All the data should be submitted to the Entities institutes each month for the period from 21th of the previous to the 20th of current month. The Entities Institutes completes the data entry process and calculates the PPI for the level of Entity and forward the indices to the Agency for statistics of B&H that calculates the index for the state level.

Weights

Weights applyed for the calculation of producer price index represent the relative share of selected products in the total value of salles of industrial products on the domestic market. Weights are based on the results of the Annual Survey on Industrial production (IND-21) for the year 2010, but for the state level the weights are based on the relative share of each Entity in the total production also from the year 2010. Each year the weights are price updated.

Classification

Classification of industrial products is based on the Nomenclature of Industrial Products in B&H 2010 based on the PRODCOM List 2010.

Агрегирање

При израчунавању индекса произвођачких цијена прво се израчунавају елементарни индекси на нивоу производа који представљају омјер цијене из текућег периода и базне цијене (цијене из децембра претходне године). При томе се као мјера средње вриједности користи проста геометријска средина. Из елементарних индекса се рачунају агрегатни индекси класа, подручја, подподручја и укупан индекс кориштењем Laspayres-ове формуле за пондерирану аритметичку средину.

Aggregation

The first step in calculation of PPI is the calculation of elementary indices at the level of each products, that is the ratio between the current month price and the base price (from December of the previous year). After that the simple geometric mean is applied. The second step is the calculation of the indices of higher aggregates such as classes, divisions, subsections, sections and overall index using the Laspayres's formula for the weighted arithmetic mean.

Издаје и штампа Агенција за статистику Босне и Херцеговине

*Published and printed by: the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina
71000 Сарајево, Зелених беретки 26, телефон/phone: (33) 220 626, факс/fax: (33) 220 622*

Одговара директор: Зденко Милиновић

Person responsible: Zdenko Milinović, Director

Приредили: Рубина Лигата и Горчин Стојановић

Prepared by: Mrs. Rubina Ligata and Mr. Gorcin Stojanovic

Лектор: Амра Капетановић

Lector: Mrs. Amra Kapetanovic

Тираж: 100 примјерака

100 copies printed

Електронска пошта / E-mail: bhas@bhas.ba

Интернет страница / Web site: <http://www.bhas.ba>

Подаци из овог саопштења објављују се и на интернету.

First Release data are also published on the Internet
